

PROJEKTBEKRIVELSE

Demonstrationsprojekt

DATO: 4. november 2024

ANSØGT AF: Vordingborg
Kommune

SAGSNR: 2023-280

Projektinformation

Projekt navn: Bårse Kirkeskov

Lokalitet adresse: Præstegårdsvej 5, Bårse, 4720 Præstø.

Ejendomsnummer:

Lokalitet matrikel: Matr.nr.1an og 3cv Bårse By, Bårse (kommunalt, ca. 6 ha)

Matr.nr.1a og 1al Bårse By, Bårse (kirken, ca. 15 ha)

Areal: 23,9 hektar inkl. eksisterende naturarealer (21 ha plantet)

Areal af fredskov:

Forventet tidspunkt for tilplantning af skoven: Forår 2025 eller efterår 2025

Projektbeskrivelse for skovrejsningsprojekt ved Bårse

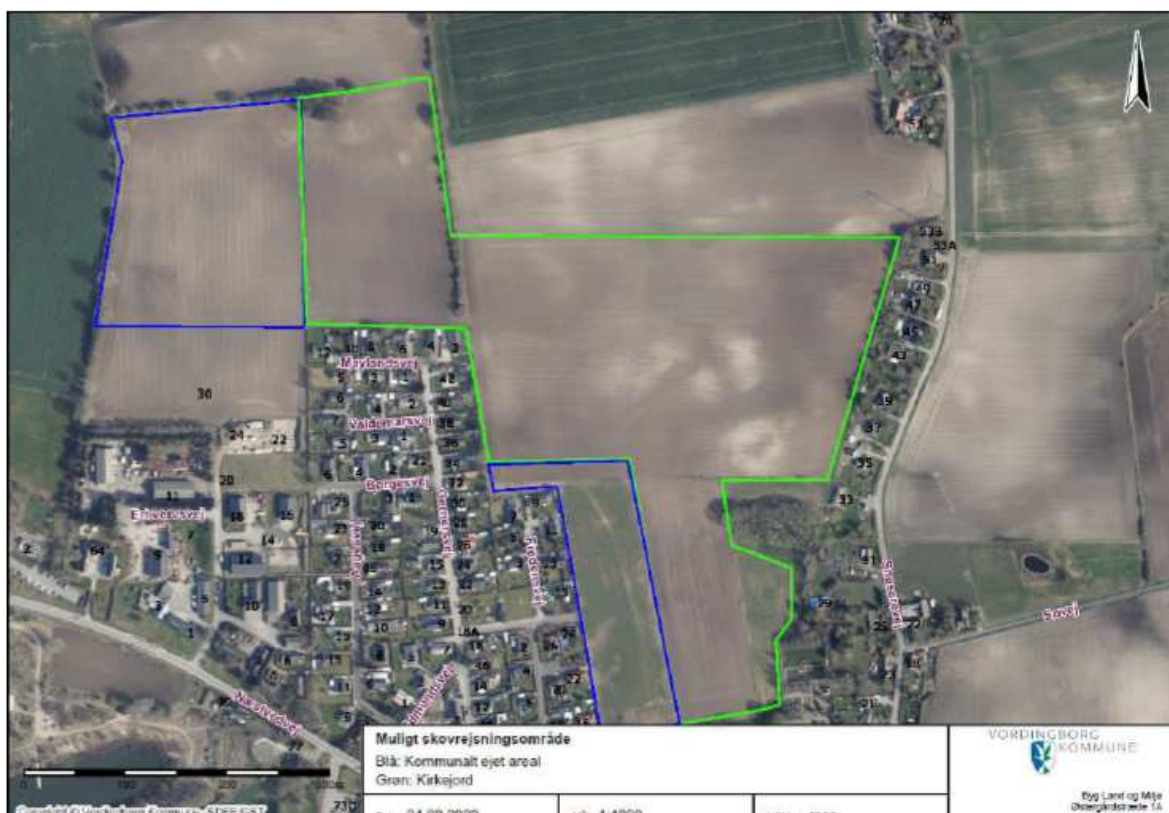
1. PROJEKTBEKRIVELSE FOR SKOVREJSNINGSPROJEKT VED BÅRSE

På baggrund af Klimaskovfondens vilkår og krav til skovrejsningsprojektet, har Vordingborg Kommune udarbejdet en projektbeskrivelse for Bårse Kirkeskov.

Navn: Bårse Kirkeskov
Lokation: Præstegårdsvej 5, Bårse, 4720 Præstø.
Matr.nr.1an og 3cv Bårse By, Bårse (kommunalt, ca. 6 ha)
Matr.nr.1a og 1al Bårse By, Bårse (kirken, ca. 15 ha)
Starttidspunkt: Forår 2025 eller efterår 2025
Areal: 23,9 hektar

Projektområde 3: Bårse

Kort 1. Skovrejsningen i Bårse. Der plantes på tidligere markjord.

Grøn polygon er kirkens areal, og blå er kommunens.

2. ANALYSER

Hvad angår bindinger på projektarealet vedr. skovrejsning ved Bårse, så berører projektet følgende relevante temaer:

- Spildevand
- Drikkevand og grundvand
- Oversvømmelsestruede arealer
- Slagger
- Kirkebyggelinje
- Vandhuller
- Landbrug med husdyr
- Offentlige og private vandløb
- Dræn
- Skovbyggelinje
- Skovrejsning
- Beskyttede sten- og jorddiger
- Jordforurening
- Virksomheder med tilsyn
- Geologiske interesseområde
- Fredede område
- VVM
- Drikkevand
- Vandforsyningsboringer
- Fredskov areal
- Landzone
- Kommuneplanrammer
- Deklarationer
- Kirkeomgivelser fjernvirkning
- Kirkeomgivelser nærvirkning
- Vejbyggelinjer mulige
- Øvrige forhold

Spildevand

Dele af området er udlagt som planlagt separatkloakeret. Det skal derfor med i tillæg 2 til spildevandsplanen at kloakopland 224-02.1 udgår og dele af kloakopland 224-06.2 udgår. Dele af matr. 3cv indgår ikke i skovrejsningsprojektet. Det er derfor muligt at dele af kloakopland 224-06.2 skal bevares som kloakopland. Det afhænger dog af hvad planen er for resten af den matrikel.

Drikkevand og grundvand

Skovrejsning forventes ikke at have drikkevandsforbrug. Eventuelt forbrug til offentlige drikkevandshaner, toiletter, shelters ol. skal aftales med Bårse Vandværk.

Skovrejsning spiller positivt ind i grundvandsbeskyttelse, hvorfor projektet ikke påvirker grundvandet negativt. Drikke- og grundvandsbeskyttelse er derfor ingen hindring for projektet, og der bliver mulighed for etablering af en eller flere drikkevandsboringer i skoven.

Oversvømmelsestruede arealer

Området ligger i udkanten af de udpegede oversvømmelsestruede arealer ved ekstremregn - dette vurderes ikke at have betydning for skovrejsningen.

Slagger

Der er ikke anvendt slagger på arealet.

Kirkebyggelinje

Formålet med kirkebyggelinjen er at beskytte kirker, der ligger åbent i landskabet. Inden for linjen må der ikke opføres bebyggelse med en højde over 8,5 meter, med mindre, kirken er omgivet af bymæssig bebyggelse i hele beskyttelseszonen. Beskyttelseslinjen regnes fra kirkebygningen (og ikke fra kirkegårdsmuren). Kommunen kan dispensere fra reglen, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, hvis det konkret vurderes, at det ansøgte ikke er i konflikt med formålet i bestemmelsen. Ved den planlagte skovrejsning kan skovens placering og udformning i kirkebeskyttelseszonen være således, at den vil lade nogle arealer stå frit eller blive beplantet med buske/træer ikke højre end 8,5 m, og således danne nogle landskabsbestemte linjer eller korridorer, så udsynet til kirken vil blive bevaret i flere retninger.

Vandhuller

Etablering af nye søer og vandhuller ønskes i et område, hvor der kan ske påvirkning af eksisterende vandløb og dræn. Derfor skal der oplyses til vandløbsmyndigheden i forhold til evt. tilladelse fra vandløbsloven: Detailtegning af søens placering med afstandsforhold til omkringliggende vandløb og dræn. Tilkendegivelse om hvorvidt man ønsker søen etableret med ind og udløb til og fra vandløb og dræn. Af hensyn til den fremtidige vedligeholdelse af vandløb og dræn er det u hensigtsmæssigt at placere søen for tæt på, samt at det kan have en dræneffekt på søen. Det anbefales at arealet undersøges inden anlægsarbejdet påbegyndes. Hvis der under gravearbejdet beskadiges dræn, skal de reetableres. Hvis dræn ønskes flyttet eller dimensionen ønskes ændret skal dette godkendes af vandløbsmyndigheden.

Landbrug med husdyr

Ingen bemærkninger da det ikke har betydning for eksisterende ejendomme med husdyrs mulighed for udvidelse eller ændring.

Offentlige og private vandløb

Vandløbsgruppen arbejder på et vådområdeprojekt opstrøms skovrejsningsområdet, som gør at bundkoten på vandløbet muligvis kan hæves. Hvis det bliver muligt, vil vandløbsprojektet blive begrænset på strækningen, hvor der skal etableres skov. Derfor ønskes der mere end vandløbslovens krav om ikke at plante tættere på rørlagte vandløb end 2 meter til hver side. Vandløbsprojektet vil have gavn af 15 meter på hver side af rørmidten af Sølodsgrøften. Måske ønskes en sydligere placering af vandløbet, hvis det skal åbnes. Derfor ønsker vandløbsgruppen at vandløbsprojektet indarbejdes i skovrejsningsprojektet.

Dræn

Arealet har været anvendt som landbrugsjord i mange år, og eftersom der løber et rørlagt vandløb gennem arealet, er der stor sandsynlighed for, at der løber dræn til dette. Disse dræn kan have indflydelse på afvandingen af de tilstødende arealer og må ikke blokeres, hvilket plantning af træer

vil medføre med tiden. Projektet kræver at dræn på arealet kortlægges og friholdes for beplantning - måske åbne grøfter i stedet for dræn - eller at afvandingen sikres på anden måde. F.eks. ved at anvende rør træernes rødder ikke kan gennemvokse.

Skovbyggelinje

På projektarealet findes en eksisterende elleskov, som bevares ved skovrejsningen. Skovbyggelinjen er tegnet rundt om elleskoven, og forhindrer ikke yderligere skovrejsning. Tværtimod er den til for at skabe mulighed for at eksisterende skov kan udvides.

Skovrejsning

Dele af projektområdet ligger i "ønsket". Størstedelen i "neutral". Udpegningen er ikke en hindring for at gennemføre den planlagte skovrejsning. Mod vest og syd, uden for projektområdet, findes arealer i "uønsket". Dette giver ikke problemer i forhold til den påtænkte skovrejsning.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er flere beskyttede diger i den nordvestlige og sydøstlige del af projektet. Digerne er beskyttede efter museumsloven og bestemmelsen er restriktivt. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af beskyttede diger i forbindelse med skovrejsning: - der må ikke pløjes, graves eller køres så tæt ind til et dige, at det kan skride ud eller falder sammen; - der må ikke gødskes eller sprøjtes, da det kan beskadige eller nedbryde diget og dets plante- og dyreliv. Man skal også være opmærksom på, at ved at plante ved siden af diget vil man på længere sigt ændre diget som levested for dyr og planter. Det mindst ødelæggende for diget som levested for flora og fauna er derfor, hvis det nye træer / hegn bliver plantet på skyggesiden (nordsiden) af diget - det er dog ikke et tilfælde i dette projekt. Men da projektet indebærer lysninger (skovenge), er det en god idé at planlægge nogle af dem især på den sydlige del af digerne. Det er tilladt at plante levende hegn op til et beskyttet sten- og jorddige. Det anbefales dog at udbedre evt. eksisterende levende hegn på diget ved skånsom nyplantning eller udbedring ved indplantning af enkelte træer eller buske.

Jordforurening

På de historiske kort ses det, at arealet gennem tiden har været anvendt som landbrugsjord. Der er enkelte remiser på arealet, og der kan derfor være tale om mergelgrave med opfyld. Vi skal derfor gøre opmærksom på, at ansøger jf. jordforureningslovens § 71 har pligt til at standse gravearbejdet og meddele det til kommunen, hvis der ved lugt eller syn opdages en jordforurening eller der findes affald.

Virksomheder med tilsyn

Etablering af skov i nærheden af en virksomhed, vil ikke være en ulempe.

Geologiske interesseområde

Det vurderes ikke at den ansøgte skovrejsning vil sløre oplevelsen af det lokale geologiske interesseområde for tunneldalen syd og sydvest for Bårse. Da Bårse by og ligger mellem kerneområdet for tunneldalen med åer, søer og åbent landskab og det ansøgte skovrejsningsområde vurderes det ansøgte ikke har en negativ påvirkning af udpegning.

Fredet område

Projektområdets sydøstlige del er omfattet af fredning 01905.00 Bårse Kirke.

I den her sammenhæng er det fredningsbestemmelsen, der lyder:

"På arealet må der ikke foretages sådan beplantning eller hegning, at udsigten fra den fornævnte sognevej til kirken og kirkegården efter fredningsnævnets skøn hindres".

Projektarealet ligger i forhold til fredningen på "bagsiden" af kirken, i forhold til fredningens fokus på området mellem kirken og sognevejen. Projektarealet og dermed skovrejsningen vil derfor ikke påvirke indsynet til kirken eller kirkegården fra sognevejen.

Der er derfor ingen konflikt mellem skovrejsningen og kirkefredningen, hvilket er ved at blive bekræftet af Fredningsnævnet.

VVM

Skovrejsning er på miljøvurderingslovens bilag 2 og skal screenes for væsentlige miljøpåvirkninger. Der er truffet afgørelse om at skovrejsningsprojektet ved Bårse ikke skal miljøvurderes (kommunens j.nr.: 24-009440). Afgørelsen og VVM-screeningsskema er ved at blive offentliggjort med mulighed for at klage ultimo 2024.

Roskilde Stift har i forbindelse med VVM-høringen sendt to høringssvar. Det andet svar er gengivet nedenfor under afsnittet om kirke-fjernvirkningen.

Drikkevand

Skovrejsning fungerer som beskyttelse af grundvandet mod miljøfremmede stoffer (primært pesticider fra landbrugsdrift). Skovområdet er en god mulighed for fremtidig vandindvinding til Bårse Vandværk, som er et af de vandværker, hvor der forventes udvidelse af forbruget efter vandforsyningsplanen og kommuneplanlægningen. Der er p.t. ikke konkrete planer for etablering af nye vandforsyningsboringer.

Vandforsyningsboringer

Se svar under drikkevand høring samt yderligere bemærkninger om vandforsyning. Bårse vandværk har henvendt sig om muligheden for at etablere vandforsyningsboring inde i den nye skov. Dertil kræver det en særlig bemærkning i deklARATIONEN der udarbejdes mellem kirken og kommunen. Deklarations § 10 giver mulighed for en drikkevandsboring i skoven.

Fredskov areal

Ansøger skal kontakte Miljøstyrelsen på mst@mst.dk for at indhente en udtalelse fra Miljøstyrelsen vedr. projektet. Miljøstyrelsen udtaler: *Det er korrekt, at arealet automatisk bliver fredskovspligtigt, når det er tilplantet jf. skovlovens §3 stk. 1 nr. 3. Der ser ikke ud til at være lokalplan for området. En lokalplan kan udsætte fredskovspligten i op til 20 år. I skal meddele styrelsen for grøn arealomlægning og Vandmiljø, når arealet er tilplantet, hvorefter styrelsen konstaterer fredskovspligt på arealet og indberetter fredskovspligten til Geodatastyrelsen, som opdaterer GIS-kortet over fredskov i Danmark.*

Landzone

§ 36 i planloven. Tilladelse efter § 35, stk. 1, kræves ikke til: 5) Ibrugtagen af bebyggelse eller arealer til landbrug eller skovbrug eller til brug for udøvelse af fiskerierhvervet. Det ansøgte kræver derfor ikke landzonetilladelse. Hvis der i forbindelse med skoven skal etableres f.eks. parkeringsplads, vil dette kræve en landzonetilladelse.

Kommuneplanrammer

Ligger uden for kommuneplanrammerne - således i det åbne land.

Deklarationer

Tinglyste deklarerationer eller servitutter kan rumme indhold med relevans for forskellige afdelinger (vejforhold, byggeri, vandløb, diger mv.). En søgning på www.tinglysning.dk viser følgende for de fire matrikler, der skal tilplantes:

- Matr.nr. 1an Bårse By, Bårse (Præstegårdsvej 5x, 4720): Ingen servitutter.
- Matr.nr. 3cv Bårse By, Bårse (Erhvervsvej 30 Bårse 4720 Præstø): 3 servitutter om ledninger (2 stk.) og ophævelse af landbrugspligt.
- Matr.nr. 1a Bårse By, Bårse (Præstegårdsvej 5, 4720): 7 servitutter om SEAS-elledning, forsyningsledning (3 stk.), fredning, geodætisk industri og en vandforsyning.
- Matr.nr. 1al Bårse By, Bårse (Præstegårdsvej 5a, 4720): 2 servitutter om fredning og forbud mod visse virksomheder.

Der tages højde for respektafstand m.m. i servitutterne i forbindelse med tilplantning af skoven.

I forbindelse med skovrejsningsprojektet er det valgt for kirkens ejendom at tinglyse en deklareration på dele af 1a og 1al, som giver Vordingborg Kommune mulighed for at rejse skov på kirkens arealer. Deklarerationen forpligter kommunen til at afholde alle udgifter i forbindelse med skovdriften, og giver også kommunen evt. indtægter. Kirken beholder således ejerskabet til kirkejorden.

Kirkeomgivelser fjernvirkning

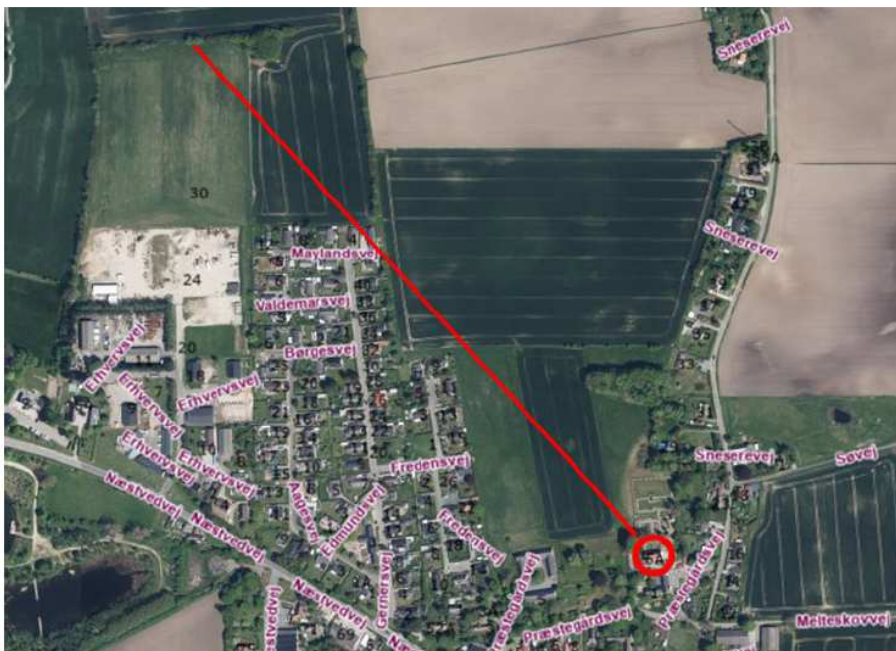
Kirke-fjernvirkningen betegner den del af landskabet, hvorfra kirken opleves som et markant element, og hvorfra kirken har betydning for det samlede landskabsbillede.

Fra Præstegårdsvej i Bårse er kirken og de næreomgivelser meget markante. Nord for kirken er den skjult mellem flere høje træer, og opleves ikke markant fra hverken boligområdet eller marken. I forbindelse med kommende projekt på Bårse Kirkes egen

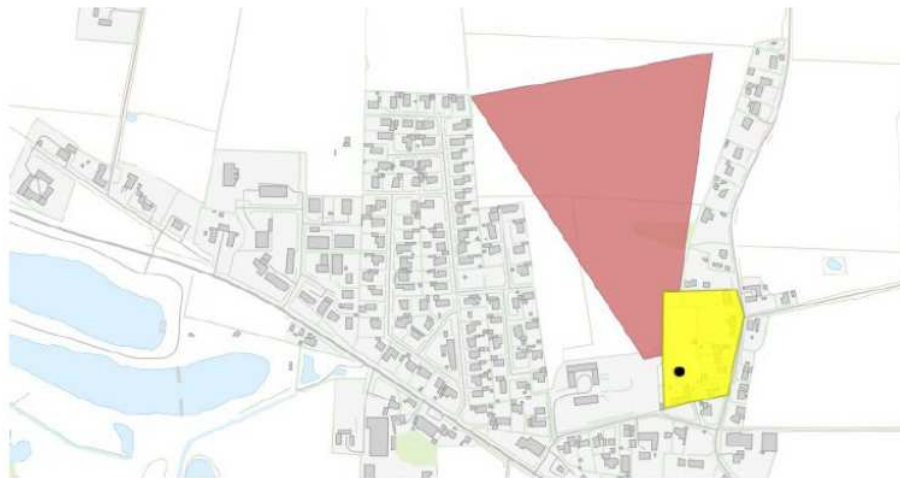
jord, kan kirken, hvis de ønsker det, genetablere indsigtsskiler i den kommende beplantning.

Roskilde Stift har i forbindelse med VVM-høringen sendt to høringssvar. I den sidste udtalelse dateret 1. oktober 2024 står der (citater):

Denne udtalelse er anden udtalelse i forbindelse med projekt om ny skovrejsning i Bårse. Første udtalelse er fra den 28. juni 2024. Herefter afholdtes et møde mellem Vordingborg Kommune, Roskilde Stiftskontor og dennes rådgiver den 10. september 2024. Som opfølgning på mødet har Vordingborg Kommune den 17. september 2024 sendt yderligere materiale til Stiftet, der belyser skovrejsningsprojektet nærmere. Vordingborg Kommune oplyser, at der arbejdes med en nordvestvendt akse, der ligger langs med eksisterende kirkeomgivelser udpeget som et område med fjernvirkning. Aksen skal være med til at sikre indsyn til kirken gennem den nye skov. Langs med aksen forventes det at plante et indre skovbryn, som vil bestå af træer og buske, som typisk er lavere end den egentlige skov, og hvor evt. høje træer vil stå spredt i skovbrynet. Større træer i skovbrynet er i udgangspunktet såkaldte lystræer, der lader lys slippe igennem løvet.

Kort. Indsyn til kirken langs med den røde linje. Kirke er markeret med rød cirkel.

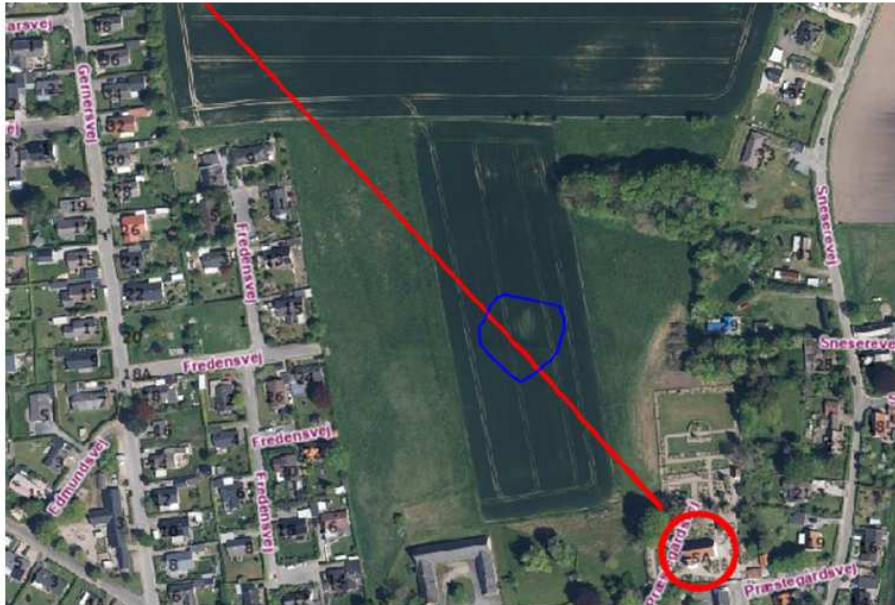
Kortudsnit fra kommuneplanens kort 43.1. Gul område er kirkens nærvirkning og rødt område er kirkens fjernvirkning. Kilde: Vordingborg Kommuneplan 2022.

Efter ønske fra kirkens præst og Menighedsråd planlægges det at etablere hovedindgangen til skoven mellem præsteboligen og kirken, som markeret på kortet nedenfor. Hovedindgangen knytter sig således til den planlagte akse. Dertil arbejdes der med at etablere en rundtur til skovens gæster, så der bliver to stier/spor at følge fra hovedindgangen. Sti/spor vil øge synligheden af kirken og kirkegården set fra skoven.

Kort. Den blå pil viser den primære indgang til skoven mellem præsteboligen og kirken.

Endeligt planlægges det at etablere et vandhul med tilhørende skoveng (græsarealer, der ikke beplantes med træer eller buske). Dette ligeledes på akse, for at synliggøre kirken.

Kort. Vandhul er markeret med blå cirkel.

Vordingborg Kommune oplyste i øvrigt at der er et godt samarbejde med kirken og Menighedsrådet, der ønsker denne skovrejsning. På baggrund af ovenstående anbefaler vi ikke at gøre indsigelse mod planerne om ny skovrejsning. (citater slut)

Kirkeomgivelser nærvirkning

Kirke-nærvirkningen betegner den del af kirkernes næromgivelser i landsbyen, hvor kirken opleves som et dominerende element. Fra marken opleves kirken ikke længere som et dominerende element i landskabet, da der allerede er plantet store træer omkring kirkegården. I forbindelse med kommende projekt på Bårse Kirkes egen jord, kan kirken hvis de ønsker det genetablere indsigtskiler i den kommende beplantning.

Roskilde Stift har i forbindelse med VVM-høringen ikke haft kommentarer vedr. nærvirkningen.

Vejbyggelinjer mulige

Projektet vurderes ikke at kræve dispensation fra vejbyggelinjen.

3. DEKLARATIONER

Der er foretaget en ledningsforespørgsel via www.ler.dk for at planlægge plantningen uden om eventuelle ledninger i jorden.

Der er identificeret følgende ledninger:

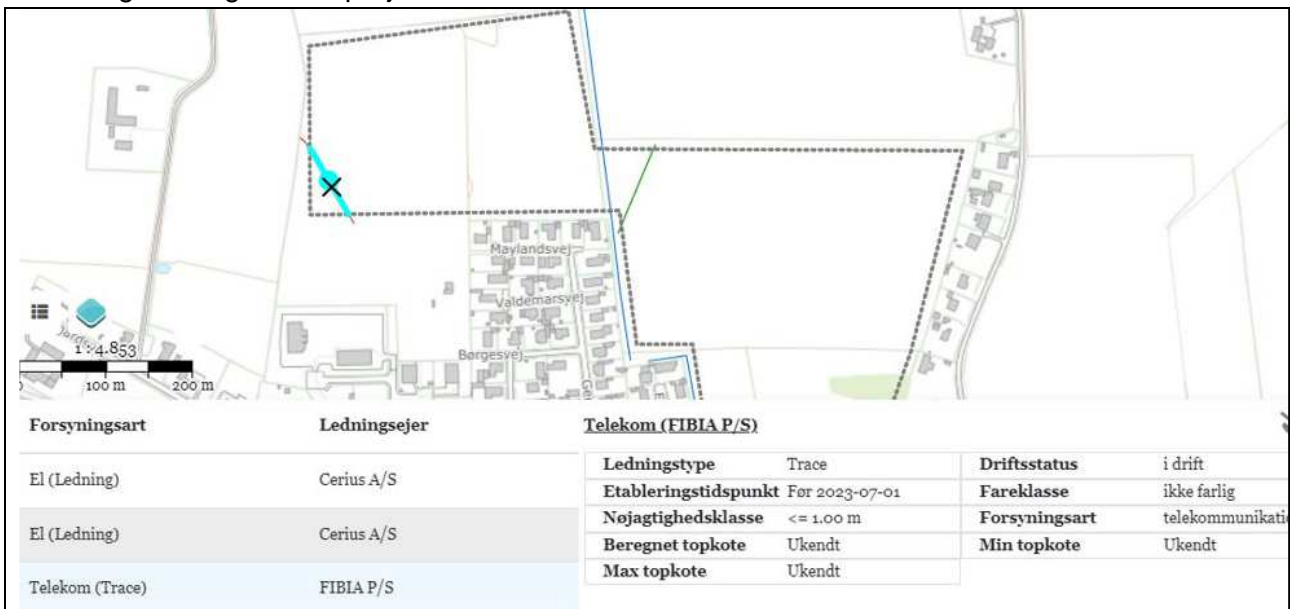
- to strækninger med 10 KV el-ledninger (farlige)
- Drikkevandsledning
- To telekom-ledninger
- Vandløbsstrækning øst-vest

El

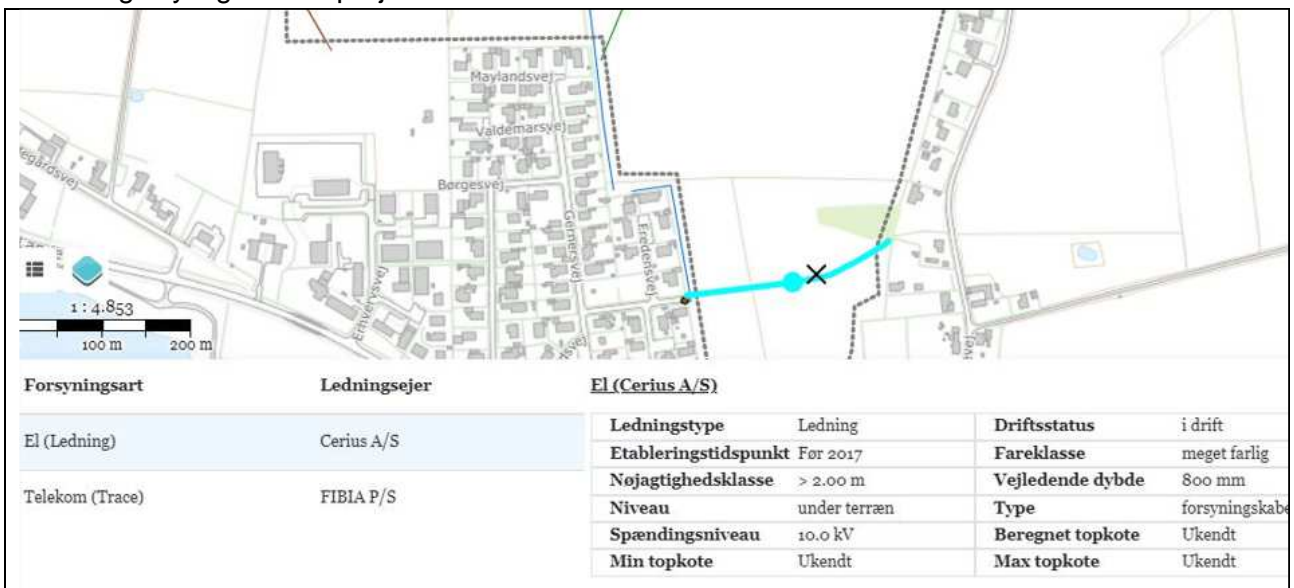
Den 28. august 2024 er de to strækninger af en 10 KV elledning blevet markeret fysisk på arealerne sammen med elselskabet.

Den sydlige strækning er desværre, hvor vi planlægger etablering af et vandhul. Etablering af vandhullet er imidlertid sat på stand by, fordi der er opstartet et samarbejde med Vordingborg Forsyning, som gerne vil undersøge muligheden for etablering af et eller flere regnvandsbassiner på arealet. Der friholdes derfor arealer liggende under kote ca. 17, hvilket betyder at et areal på omkring 1.5 ha. Her var det planen at etablere et vandhul og omkring en elle-askeskov. Forsyningen får i første omgang mulighed for at undersøge mulighederne for regnvandsbassin(er) i et samarbejde med kommunens vandløbsfolk, fordi vandløbet på strækningen er rørlagt, og har begyndende kapacitetsproblemer i vinterhalvåret.

El-ledning i vestlige del af projektområdet:

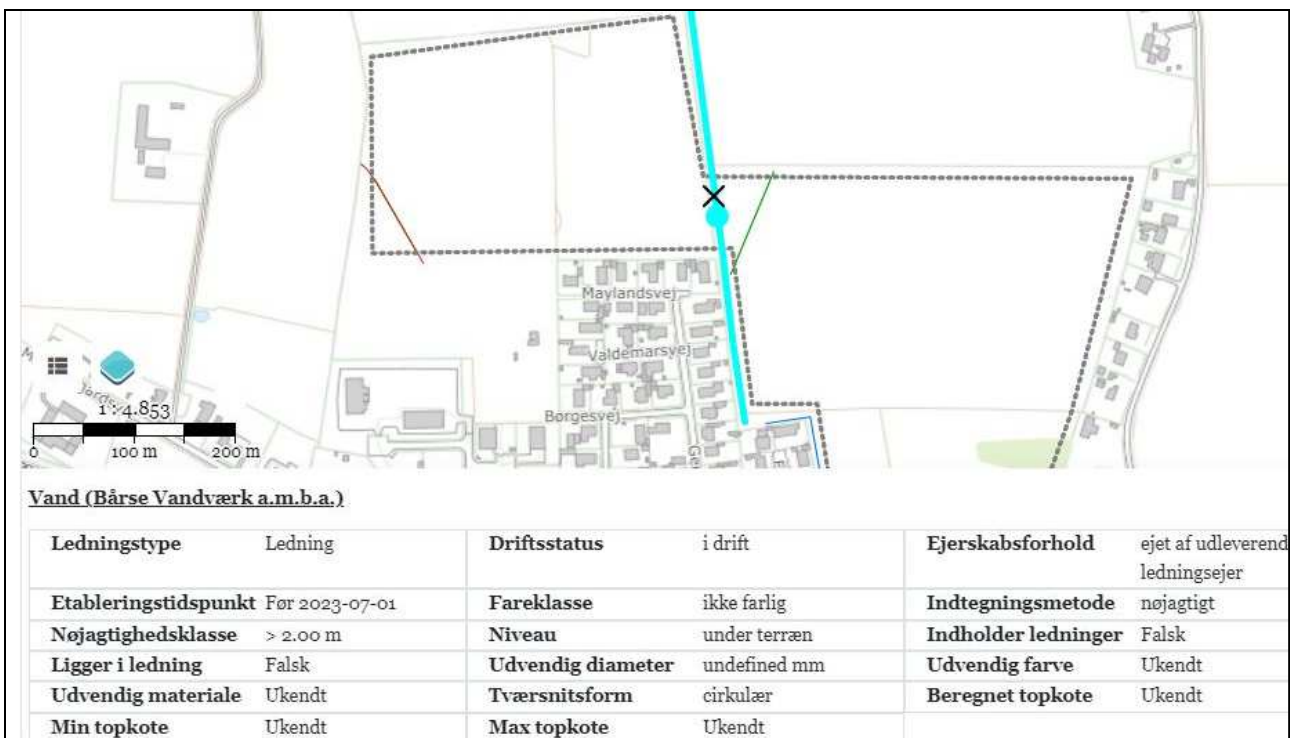

El-ledning i sydlige del af projektområdet:

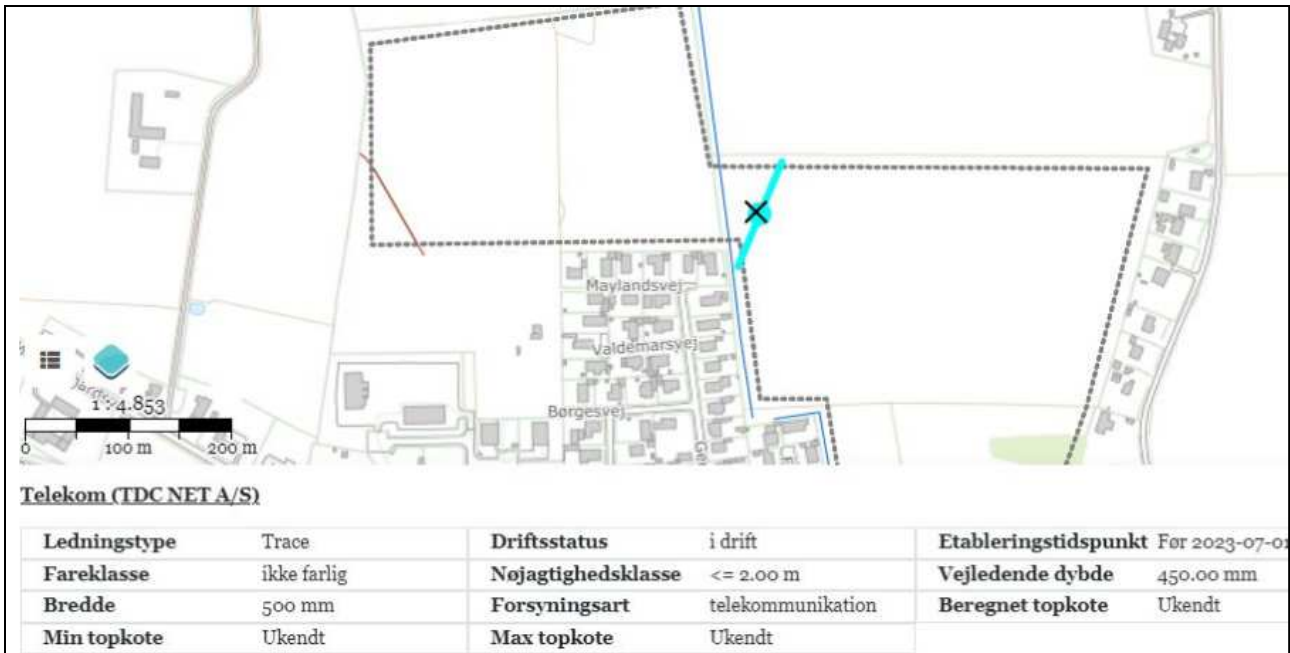
Drikkevandsledning

Drikkevandsledning løber nord-syd på den østlige side af det eksisterende hegn, hvor der også er et beskyttet jord- og stendige. Det er valgt at friholde arealet for tilplantning, dels for at holde afstand til vandledningen, dels for at give det eksisterende hegn lys og luft omkring sig.

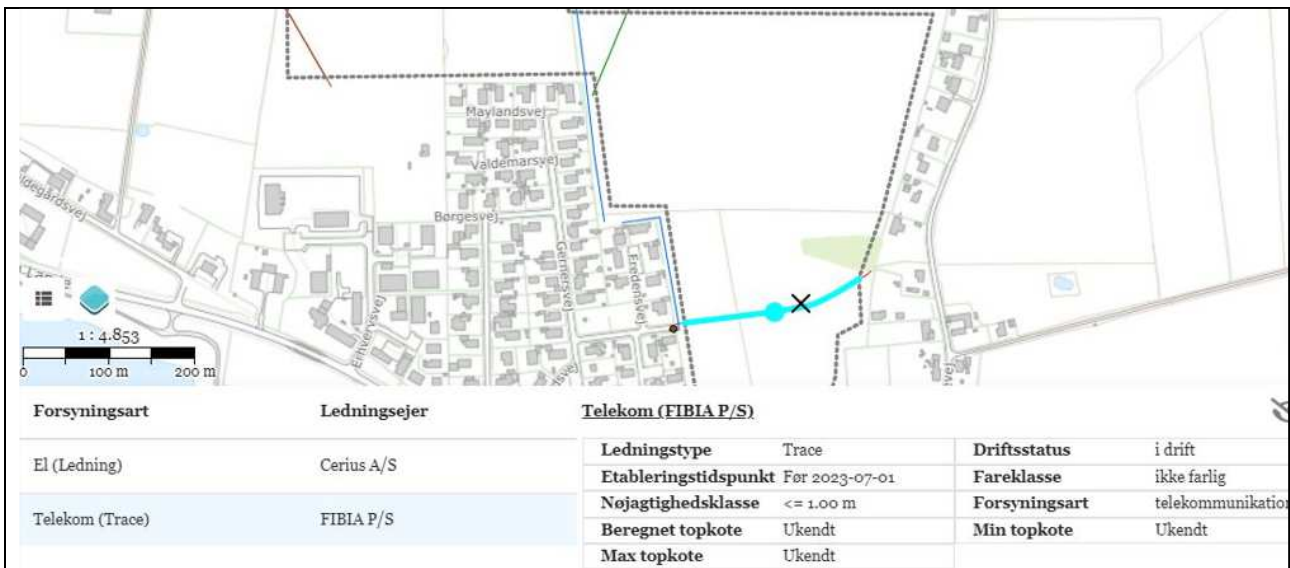

Telekom

TDC

Fibia

Vandløb

Vandløbet er rørlagt, og ligger så dybt, at det med skovrejsningsprojektet ikke er muligt at åbne strækningen. Det ville give mere dybe sider, eller også skulle der flyttes store mængder jord, for at undgå stejle brinker. Det er aftalt med kommunens vandløbsgruppe, at der holdes en afstand på 15 m til hver side, så et evt. fremtidigt vandløbsprojekt kan sno vandløbet oppe i terræn. Dog afventer tilplantning ved vandløbet Vordingborg Forsyning. Se beskrivelsen ovenfor vedr. regnvandsbassin.

GIS-stregen på det rørlagte vandløb Sølodsgården er ikke målfast, men i den eksisterende elleskov er der fundet en brønd, og på kommunens markjord ud for huset i nr. 11 på Fredensvej er der også fundet en brønd.

4. POTENTIALER OG KORTANALYSE

I Vordingborg Kommune har vi fokus på at skabe et så varieret levested som muligt. Dette indebærer forskellige elementer, som sammen med skoven skaber synergieffekter, der tilgodeser biodiversiteten.

I Bårse Kirkeskov ser vi følgende potentialer:

- Blandingsskove, så skoven består af flere træarter. Det giver mulighed for større biodiversitet, og gør skoven mere robust over for evt. klimaændringer i fremtiden.
- Skovbryn, der pga. deres bredde kan rumme et stort antal dyr og planter. Skovbrynet 'omfavner' skoven, og vil danne en blivende struktur, der aldrig bliver renafdrejet.
- Indre skovbryn, der giver variation, og sikrer arealer med lave træer og buske.
- Skovlysninger, der kan skabe små varme "gryder" til insekter og sommerfugle.
- Arealer med fri succession. Arealer bliver friholdt for plantering, og vil med tiden gro til i spredte træer og buske.
- Areal med egesåning med egetræer fra Kirkeskoven i Vordingborg. Egene i Kirkeskoven har vokset der i meget lang tid. Valdemarkongerne red rundt i Kirkeskoven. Som kommune ønsker vi at bevare genpuljen, som indblanding i andre kommunale skove.

- I vinteren 2023/24 var der et vandlidende areal i projektarealets nordlige ende, hvor der er en naturlig lavning. Her etableres en sø på den tidligere landbrugsjord.
- Ved den eksisterende elleskov ude på markjorden er der to naturlige lavninger. Den ene er oven på det rørslagne vandløb, den anden er sammenfaldende med en nedlagt elledning. I projektet vil vi forsøge at placere et vandhul her, uden at det giver problemer med vandløb eller elledning. I første omgang undersøges det om der kan opnås en synergi ved at etablere vandhullet som et eller flere regnvandsbassiner.
- Den eksisterende elleskov, som allerede er fredskov, mangler vand for at kunne fungere optimalt. Vandløbet løber igennem elleskoven, men som et rørslagt vandløb 3-4 meter under terræn. På lang sigt er det muligt at der kan komme et vandløbsprojekt, som kan hæve vandløbet op i terræn. Det vil kræve kompensation af ejere af landbrugsjord opstrøms elleskoven, og har derfor lange udsigter, da finansiering først skal findes. Tilplantningen af Bårse Kirkeskov tager højde for dette vandløbsønske om at åbne for vandløbet, så det forhåbentlig kan gennemføres en gang i fremtiden.
- Bevarelse af eksisterende stenbunke for vekselvarme dyr og insekter, og evt. udlægning af sten med samme formål.

5. SYNERGIEFFEKTER

Etablering af en sø på arealet, vil kunne bidrage positivt til naturindholdet på arealet. Der vil forventeligt hurtigt indfinde sig forskellige dyre- og plantearter tilknyttet vand.

Bevarelse af eksisterende stenbunke med lysåben natur omkring vil øge solindfaldet på stenene. De vil kunne udgøre et overvintringssted for markfirben. Overvintringspladsen kunne suppleres med grus.

De omkringliggende læhegn danner rammen om markarealerne. Både omkring kirkens og kommunens arealer. Hegnene bevares, og nogle af dem rummer også beskyttede sten- og jorddiger. I kommunens skovdrift efter skovens etablering skal hegnene gennemgås, for at se om der er behov for udtynding.

Skoven skal udvikle sig så naturnært som muligt, men for at sikre at de plantede arter "kommer i gennem" og bliver til skov, skal der de første 3 år foretages mekanisk renholdelse af skovbrynene og den egentlige skov, for at sikre at de plantede træer og buske kommer godt i gang.

Det langsigtede mål for skoven er at få store fuldkronede træer så vidt det er muligt, frem for mange træer, som presser hinanden i vejret. Derudover er målet med skoven på lang sigt at sikre en varierende skov med over-, mellem- og underetage, samt et varierende skovbillede med lys, skygge og blomstrende buske og træer.

6. HVAD SIGER BORGERNE?

Der er afholdt borgermøde om skoven i Bårse i maj 2024 og tre 'vejmøder' i sommeren 2024, hvor borgere med matrikel op til skoven var inviteret til møde ude på skovrejsningsarealerne. Her blev

der bl.a. talt om respektafstand til skoven. Endelig er der afholdt møder i august 2024 med de to ejere af landbrugsjorden mod nord. Begge ejere har været bekymrede for den skyggevirkning skoven vil give på deres landbrugs-arealer.

Borgermødet blev afholdt den 29. maj 2024 om skoven i Bårse, hvor ca. 55 primært lokale borgere mødte op. Forud for mødet var de nærmeste naboer inviteret særskilt, dvs. de matrikler, som støder op til den kommende skov. Der kom en række inputs til afstand fra beboelse til projektarealet, samt ønsker om at der blev plantet høje træer så lang væk fra beboelseshusene som muligt. Efterfølgende er der afholdt 3 særskilte møder med Maylandsvej, Fredensvej/Gernersvej samt Sneresevej, for at drøfte naboafstand, skovbryn og evt. klaplåger med de nærmeste naboer til skoven.

Der ligger en politisk beslutning om at der skal være skov på kommunens arealer, og kirken har også et ønske om at bruge deres kirkejord til skov. Derfor har Vordingborg Kommune forsøgt at tage størst muligt hensyn til borgernes ønsker ved anlæg af skovbryn og skov, placering af skovveje, udsigtskiler og anlæg af lysåbne arealer.

7. HVORDAN KOMMER SKOVEN TIL AT SE UD

Vi bruger mest danske træer og buske. Det er dem de danske dyr og planter kender bedst, og har lettest ved at leve i.

Skov er også lysninger og vandhuller. Det giver variation i skoven, og dermed flere levesteder.

Skoven består også af brede skovbryn. Både rundt om hele skoven, og inde i skoven, som indre skovbryn.

Skovbryn omkring skov etableres i forskellig bredde:

- Mod vest og nord med 20 meters skovbryn (Gernersvej/Fredensvej)
- Mod øst og syd med 10 meters skovbryn (Maylandsvej og Sneserevej)

Respektafstanden til parcelhusejere er i udgangspunktet 30 meter. Respektafstanden til landbrugsjord er i udgangspunktet 0 meter. På mødet med de lokale borgere på Maylandsvej blev det besluttet at holde en respektafstand på 20 meter. Herefter et 10 m bælte med et lavt skovbryn, hvorefter der plantes egentlig skov. Det samme gør sig gældende for skovbrynet langs med Gernersvej/Fredensvej. Men efter 10 m skovbryn med lave arter langs med Gernersvej/Fredensvej etableres også 10 m skovbryn, der indeholder høje arter.

Langs med Sneserevej blev det aftalt at holde 30 m afstand, hvorefter der etableres et skovbryn på 10 meter, og derefter egentlig skov.

I forhold til landbrugsjorden nord for den kommende skov, så er der mod nordvest et eksisterende hegn, som der holdes 5 m afstand til ved etablering af det nye skovbryn. Mod nordøst er der kun et

græsklædt matrikelskel, og langs med dette skel etableres en skovvej, så der kommer afstand mellem landbrugsjorden og skoven.

I forhold til landbrugsjorden vest for den kommende skov, så er der et eksisterende læhegn, som der holdes 5 m afstand til ved etablering af det nye skovbryn.

Der er altså aftalt følgende med naboerne til den nye skov:

- Maylandsvej: 20 m respekt + 10 m lavt skovbryn + skov
- Gernersvej/Fredensvej: 20 m respekt + 10 m lavt skovbryn + 10 m skovbryn + skov
- Sneserevej: 30 m respekt + 10 m skovbryn + skov
- Markjord NV: 5 m respekt syd for eksisterende læhegn/remise + 20 m skovbryn + skov
- Markjord NØ: anlæg af skovvej syd for eksisterende græsklædte matrikelskel + 20 m skovbryn + skov

På grund af det relativt store projektareal anvendes der flere forskellige skovtyper. De gennemgås i det næste afsnit.

Yderligere er der et ønske fra kirke og Menighedsråd om at indarbejde elementerne tro, håb og kærlighed (kors, anker og hjerte). Dette vil blive forsøgt indarbejdet, og der vil også være fokus på at nogle af de kirkelige handlinger kan foregå ude i skoven.

7.1 VALG AF TRÆARTER

Vordingborg Kommune har taget udgangspunkt i skovudviklingstyperne:

- 11 "Bøg"
- 12 "Bøg med ask og ær"
- 21 "Eg med ask og avnbøg"
- 41 "Birk med skovfyr og gran" (der dog er fravalgt, se nedenfor)
- 91 "Ellestævningskov"
- 93 "Skoveng"

Jf. 'Katalog over skovudviklingstyper i Danmark' af Skov- og Naturstyrelsen og J. Bo Larsen, 2005.

Der er lagt vægt på at bruge primært hjemmehørende arter, men det vil også være muligt at vælge arter, som ikke er hjemmehørende. Både i den egentlige skov og som solitære træer af f.eks. ægte kastanje, frugttræer o.lign.

7.2 TRÆARTSBLANDINGER PÅ AFDELINGSNIVEAU

Der planlægges anvendt følgende blandinger ved skovrejsningen.

Skovbryn, lav: kvalkved (14%), æblerose (14%), hunderose (14%), benved (16%), dunet gedebled (14%), rød kornel (14%) og fjeldribs (14%).

Skovbryn: kvalkved (5%), æblerose (2½%), hunderose (2½%), benved (5%), dunet gedebled (5%), rød kornel (5%), fjeldribs (5%), slåen*(5%), vrietorn (5%), skov-æble (5%), alm. hyld (5%), fuglekirsebær (5%), naur (5%), hvidtjørn (5%), stilk-eg (5%), tørst (5%), pil (5%), mirabel (5%), hæg (5%), alm. røn (5%), hassel (5%).

*Der anvendes ikke slåen i alle skovbrynene fordi den kan danne uigennemtrængelige beplantninger. Men slåen kan fint anvendes i den vestlige og nordlige del af skoven, hvor der ikke støder parcelhusgrunde op til skoven. Her kan et uigennemtrængeligt krat være med til at sikre fred og ro for f.eks. ynglende fugle, eller være et sted hvor harer kan søge skjul og dækning.

Egeskov: stilk-eg (50%), ask (4%), avnbøg (9%), spidsløn (9%), småbladet lind (9%), fuglekirsebær (9%), hassel (10%).

Der er hentet inspiration i skovudviklingstype 21, men der vil ikke blive indplantet ær (ahorn) pga. ærens store, og til tider ukontrollable, spredningspotentiale. Ligeledes vil der kun blive anvendt få ask pga. risikoen for sygdommen aske-toptørre.

Bøgeskov: Der arbejdes med to forskellige typer bøgeskov.

- **Bøg (70%)**, stilk-eg (8%), ask (4%), fuglekirsebær (8%), skovfyr (5%), rødgran (5%).
 - o Der er hentet inspiration i skovudviklingstype 11
- **Bøg (50%)**, ask (30%), fuglekirsebær (5%), avnbøg (5%), stilk-eg (5%), småbladet lind (5%).
 - o Der er hentet inspiration i skovudviklingstype 12

Birkeskov: vorte-birk (60%), skovfyr (10%), rød-el (10%), rødgran (10%), røn (3%), stilk-eg (4%), pil (3%).

Der har på borgermøder været fortalt om vores ønske om en birkeblandingsskov. Tanken var at plante birkeskoven tæt på kirken, så birkens hvide stammer på den måde kunne stå op imod kirkens hvide udseende. Borgerne har imidlertid givet udtryk for bekymring omkring plantning af birkeskov pga. pollenallergi. Derfor er ønsket om etablering af en birkeskov ændret til plantning af en elleblandingsskov, hvor der kun indgår en lille andel birk (10% mod de først planlagte 60%).

Elleskov: rød-el (70%), vorte-birk (10%), ask (5%), spidsløn (5%), alm. hæg (5%), pil (5%). Elleskoven skal plantes på de lavtliggende arealer omkring den eksisterende elleskov. Denne tilplantning afventer Vordingborg Forsynings arbejde med regnvandsbassin(er) i området. Derfor trækkes dette areal ud af skovrejsningsarealet i første omgang, og sendes ikke i udbud.

Egeagernskov med agernsåning ('Valdemarsegene'): På et mindre areal vil der blive frahegnet og tilsået med agern fra Kirkeskoven i Vordingborg. Der vil ikke blive udført mekanisk rensning efterfølgende, og skoven forventes derfor at komme meget sporadisk og spredt. Håbet er at der kan komme egetræer med meget brede kroner, gerne helt ned til jorden, fordi træerne formentlig kommer til at vokse med større afstand imellem sig.

Kors-skoven: Som et indre skovbryn etableres et mindre areal med kvalkved (50%) og benved (50%) i et mønster, der forhåbentlig kommer til at ligne et indivielsekors. Kvalkved blomster med hvide blomster, og har røde bær. Mens benved har rød-orange frugter om efteråret. På den måde er det forventningen at korset kan erkendes af de besøgende, hvis ellers de er observante på deres gåtur i skoven.

Fortrolighedsskoven – et stedsegrønt skovareal: Stedsegrønne træer tilbyder ly og læ, som især vildtet foretrækker. Også som natleje. På et mindre areal vil der blive plantet skov-fyr (50%) og rødgran (50%) for at denne mulighed opstår. På længere sigt vil dette skovstykke også kunne tilbyde et 'fortroligt og mere lukket rum', hvor præsten har mulighed for at gennemføre fortrolige samtaler med borgere. Der kunne med tiden opsættes bænke til at understøtte samtalerne. Børn vil kunne opleve arealet som 'hule-dannende', og mørkere end den omkringliggende skov.

Filosofgangen – hovedindgangen til skoven: Som indgang til skoven fra kirken etableres et flerrækket nøddehegn bestående af hassel, der med tiden kan udgøre en 'gang'. Den bliver omkring 60 meter lang.

Krægen findes i det sydøstlige Danmark på den fede jord, og hvis det er muligt, vil den blive indplantet i skovbrynene. Den bliver et lille træ på 3-5 meter. **Tarmvridrøn** er også en lokal art, der vil blive overvejet (ca. 15 m). Der indplantes måske 1-200 af hver art i skovbrynene. Evt. som efterbedring, hvis der efter første vækstsæson viser sig at være uønsket stor planteafgang.

8. LITRA

Der arbejdes med følgende plan for tilplantningen, som vist i tabel 1.

Litra	Skovtype	Hektar
Afd. 1, litra a	Egeblandskov	5,7
Afd. 1, litra b	Elleskov (fra før 1954, fredskov)	2,4
Afd. 1, litra c	Egeblandskov	0,4
Afd. 1, litra d	Egeblandskov	0,4
Afd. 1, litra e	Filosofgang, hassel	0,1
Afd. 1, litra f	Reservationsareal til evt. regnvandsbassin(er)	2,2
Afd. 2, litra a	Bøgeblandskov (50% bøg), skovtype 11	1,5
Afd. 2, litra b	Bøgeblandskov (50% bøg), skovtype 11	
Afd. 2, litra c	Bøgeblandskov (70% bøg), skovtype 12	1,5
Afd. 2, litra d	Bøgeblandskov (70% bøg), skovtype 12	
Afd. 2, litra e	Valdemarsegene, egeskov (agern fra Kirkeskoven)	0,6
Afd. 2, litra f	Fortrolighedsskoven (rgr 50%/skf 50%)	0,55
Afd. 2, litra g	Vandhul (<i>ha-angivelse foreløbig</i>)	0,1
Afd. 2, litra h	Krat, levende hegn med remise (stednavn 'Dundalen', en lertop i landskabet)	0,2
-	Lavt skovbryn	0,9
-	Højt skovbryn	3,0
	Lysåbne arealer, skoveng	4,3
	i alt	23,9

Med tiden vil skovbrynene blive en del af de enkelte litra. Det er kun i anlægsfasen det er vigtigt at vide hvor mange hektar, der skal plantes af hver type. Alle de eksisterende levende hegn er ikke medtalt i tabellen.

Planteplan

Generelt har vi tidligere brugt en forholdsvis "løs" planteplan. Der er relativt mange arter i skovbrynene, som gør det svært at administrere rent praktisk ude i marken. Der plantes som udgangspunkt lave buske og træer yderst i de første rækker, hvorefter de lidt højere arter kommer længere inde i skovbrynet.

Den manglende stringens ift. at have en "stram" planteplan, giver et lidt mere tilfældigt og varierende skovbryn og udtryk.

Der er flere steder et eksisterende levende hegn og en enkelt remise med bøgetræer (*Dundalen*, afd. 2h), som bevares. Nogle af de eksisterende hegn indeholder beskyttede sten- eller jorddiger. Der holdes afstand til de eksisterende levende hegn, hvorefter der plantes skovbryn.

De eksisterende levende hegn og remiser bevares samt den lille elleskov, som allerede i dag er fredskov. Terrænet her ligger lavt, og op til den eksisterende elleskov vil der blive etableret elleskov og vandhul. I første omgang i samarbejde med Vordingborg Forsyning.

Generelt for planteplanerne er, at der så vidt muligt plantes 3 planter af samme art i træk – det skal gerne give 3 træer af hver art at "arbejde" videre med. Målet er at der ved fremtidige tyndinger kan opretholdes en stor variation i skovbrynet og skoven, samt vælges de træer der har den ønskede udvikling.

Det tilstræbes at skovbrynene mod boligerne indeholder lave arter af hensyn til beboerne i husene.

Planteliste

Der plantes på 1,5 x 1,5 m, hvilket afrundet giver et plantetal på 4.400 planter pr. hektar.

Det giver følgende forbrug af træer og buske i Bårse Kirkeskov ekskl. arealet med *Valdemarsegene*, som kommunen selv tilsår:

Egeskov

- $4400 \times 6,5 \times 0,50 = 14.300$ stk. stilk-eg
- $4400 \times 6,5 \times 0,04 = 1.144$ stk. ask
- $4400 \times 6,5 \times 0,09 = 2.574$ stk. avnbøg
- $4400 \times 6,5 \times 0,09 = 2.574$ stk. spidsløn
- $4400 \times 6,5 \times 0,09 = 2.574$ stk. småbladet lind
- $4400 \times 6,5 \times 0,09 = 2.574$ stk. fuglekirsebær
- $4400 \times 6,5 \times 0,10 = 2.860$ stk. hassel

Bøgeskov70

- $4400 \times 1,5 \times 0,70 = 4.620$ stk. bøg
- $4400 \times 1,5 \times 0,08 = 528$ stk. stilk-eg
- $4400 \times 1,5 \times 0,04 = 264$ stk. ask
- $4400 \times 1,5 \times 0,08 = 528$ stk. fuglekirsebær
- $4400 \times 1,5 \times 0,05 = 330$ stk. skovfyr
- $4400 \times 1,5 \times 0,05 = 330$ stk. rødgran

Bøgeskov50

- $4400 \times 1,5 \times 0,50 = 3.300$ stk. bøg
- $4400 \times 1,5 \times 0,30 = 1.980$ stk. ask
- $4400 \times 1,5 \times 0,05 = 330$ stk. fuglekirsebær
- $4400 \times 1,5 \times 0,05 = 330$ stk. avnbøg
- $4400 \times 1,5 \times 0,05 = 330$ stk. stilk-eg
- $4400 \times 1,5 \times 0,05 = 330$ stk. småbladet lind

Fortrolighedsskoven

- $4400 \times 0,55 \times 0,50 = 1.210$ stk. rødgran
- $4400 \times 0,55 \times 0,50 = 1.210$ stk. skovfyr

Korsskoven

- $4400 \times 0,1 \times 0,50 = 220$ stk. benved
- $4400 \times 0,1 \times 0,50 = 220$ stk. kvalkved

Filosofgangen

- $4400 \times 0,12 \times 1,0 = 528$ stk. hassel

Ankeret

- 400 stk. skovfyr

Skovbryn, lav

- $4400 \times 0,9 \times 0,14 = 554$ stk. kvalkved
- $4400 \times 0,9 \times 0,14 = 554$ stk. æblerose
- $4400 \times 0,9 \times 0,14 = 554$ stk. hunderose
- $4400 \times 0,9 \times 0,16 = 664$ stk. benved
- $4400 \times 0,9 \times 0,14 = 554$ stk. dunet gedeblad
- $4400 \times 0,9 \times 0,14 = 554$ stk. rød kornel
- $4400 \times 0,9 \times 0,14 = 554$ stk. fjeldribs

Skovbryn, alm (højt)

- $4400 \times 3,0 \times 0,05 = 660$ stk. kvalkved
- $4400 \times 3,0 \times 0,025 = 330$ stk. æblerose
- $4400 \times 3,0 \times 0,025 = 330$ stk. hunderose
- $4400 \times 3,0 \times 0,05 = 660$ stk. benved
- $4400 \times 3,0 \times 0,05 = 660$ stk. dunet gedeblad
- $4400 \times 3,0 \times 0,05 = 660$ stk. rød kornel
- $4400 \times 3,0 \times 0,05 = 660$ stk. fjeldribs
- $4400 \times 3,0 \times 0,05 = 660$ stk. slåen
- $4400 \times 3,0 \times 0,05 = 660$ stk. vrietorn

- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. skov-æble
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. alm. hylde
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. fuglekirsebær
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. naur
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. hvidtjørn
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. stilk-eg
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. tørst
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. pil
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. mirabel
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. hæg
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. alm. røn
- 4400 x 3,0 x 0,05 = 660 stk. hassel

Jordbunds- og dyrkningsforhold med relevans for valg af træarter, kulturmodeller, dyrkningsmodeller og tilstræbte klimapasningsduelige skovudviklingstyper

Der er foretaget en generel vurdering af jordbundsforholdene, samt hvilke faktorer der på sigt vil kunne forventes at påvirke skoven.

Der er ikke kortlagt jordbundsforhold på projektarealet. Jordbunden vurderes til at være relativt leret. Dog er det fravalgt i afd. 1e (egeblandskov), at etablere et vandhul pga. sandblandet ler.

De abiotiske faktorer der kan spille ind på projektet vurderes ikke at være et problem, set i forhold til at rejse skov med de valgte træarter.

Der vil blive konkurrence om lyset i skoven, hvilket også vil påvirke skovens udvikling – nogle planter vil blive udkonkurreret som en naturlig del af konkurrencen planterne imellem.

Der vurderes ikke at være særlige vejrmæssige forhold, som vil have væsentlig indvirkning på tilblivelsen af skoven.

Da arealet er tidligere landbrugsjord, forventes det at der er rigeligt med næring til planterne, hvorfor de formentlig vil trives fint.

Der findes harer og råvildt i området, hvorfor kulturhegnet de første år af skovens levetid er en nødvendighed.

Der er prioriteret en stor indsats med mekanisk renholdelse, for at sikre etablering (14 overkørsler i 2025-27).

Derudover er der ikke vurderet at være særlige biotiske forhold, som projektet skal tage hensyn til.

Valg af træarter

Vordingborg Kommune har taget udgangspunkt i skovudviklingstyperne 21 "Eg med ask og avnbøg" samt 11 "Bøg" og 12 "Bøg med ask og ær".

Der er lagt vægt på at bruge primært hjemmehørende arter, men det vil også være muligt at vælge arter, som ikke er hjemmehørende, f.eks. solitære træer af ægte kastanje.

Planteafstand, plantetal m.m.

Der plantes på 1,5 m x 1,5 m, hvilket giver et stamtal på ca. 4.400 planter pr. hektar.

Planternes størrelse afhænger af, hvad planteskolerne kan levere, men vi vil forsøge at få barrodsplanter på 60-80 cm.

Vi bestiller som udgangspunkt 2:1(3-års) barrodsplanter, men af erfaring kan det være svært at skaffe udelukkende 2:1, så forventeligt vil der også blive plantet 1:1 (2 års).

Bonitet

Der er ikke foretaget dybere analyser af boniteten. Et generelt bud er en middelhøj bonitet (3-4) for eg, lind og avnbøg samt en god bonitet for ær (2-3), der forventes at indvandre til en del af skovarealet på lang sigt (uanset om vi planter den eller ej).

Overordnet har Vordingborg Kommune en strategi om, i videst muligt omfang kun at plante hjemmehørende arter. Dog med mulighed for at vælge andre arter, som f.eks. rødgran, da de erfaringsmæssigt giver god dækning for vildtet, og på lang sigt kan udgøre potentielle redebygningstræer for rovfugle.

Vi ønsker så vidt muligt danske provenienser.

Træartsvalget har taget udgangspunkt i, og hentet inspiration fra <https://www.plantevalg.dk/>

Planlagt tynding og hugst

Skovbryn

Det kan komme på tale at gennemføre tyndinger i skovbrynet, hvis nogle arter skal tilgodeses, eller træer og buske med tiden ønskes sat ud på en større indbyrdes afstand. Men ellers er det forventningen at skovbrynene skal danne et "gennemgående skellet" i skoven, hvor der er ro og lang (skov-)kontinuitet.

I skovbrynene foretages som udgangspunkt L-hugst, hvor vi vil forsøge at bevare træernes kroner til jorden. I takt med at skovbrynet vokser til, vil der her skabes en varieret struktur i skovbrynet grundet sammensætningen af arter.

Der er valgt mange forskellige arter af både træer, halvtræer og buske, for at skabe et forskelligartet og varieret skovbryn.

Der indtænkes nabohensyn i skovbrynet også, således at der plantes lave arter op mod boligområdet, samt op mod vejskrænten, der er levested for markfirben. De lave arter af dem der er nævnt, vil være: kvalkved, æblerose, hunderose, benved, dunet gedebled, rød kornel, fjeldribs, (slåen).

Skov

Der foretages en tidlig tynding ca. 10 år efter anlæg, lidt afhængig af etableringssucces. I det traditionelle skovbrug vil der ofte i denne tynding blive fjernet såkaldte "krukker". Det kan ikke udelukkes at den eller de første tyndinger gennemføres for at tilgodese netop disse krukker. I det de ofte vil være nogle "vilde" træer, som ikke har den forstligt eftertragtede rette vækst. Med et primært fokus på stor biodiversitet, kan netop disse krukker være dem der en gang med tiden kan danne hulheder for flagermus og hulrugende fugle og insekter.

Mens den mekaniske renholdelse foregår de første 3 vækstsæsoner, er det svært at indlægge hovedspor. De fremtidige spor vil især blive lagt ind i skoven ved første tynding.

Målet er at skabe variation arterne imellem, samt på sigt sikre en fleretageret skov, med under-, mellem- og overetage. Gerne med fuldkronede løvtræer. Nogle af dem kunne være de føromtalt 'krukker'.

Efter den første tynding, foretages de efterfølgende tyndinger med 7-8 års mellemrum, for at sikre fortsat tilvækst i skoven.

Noget af det tyndede træ vil blive liggende i skovbunden, og noget vil blive taget ud af skoven, med henblik på salg af flis eller andre effekter. På den måde vægtes både Vordingborg Kommunes arbejde med "vild med vilje", og det at tyndingerne kan bidrage positivt økonomisk til udgifterne.

Der er ikke estimeret mængder i projektet.

For skoven som helhed

Der ønskes en skov med en varieret skovstruktur, der rummer flere træ- og buskarter end i det traditionelle skovbrug. Dette kan til en vis grad styres gennem tidlige udtyndinger.

Det skal bemærkes at formålet med skoven ikke er tømmerproduktion, men biodiversitet. Derfor vil hugst blive gennemført ud fra et natursynspunkt, med fokus på f.eks. at skabe lysbrønde. Eller en målrettet hugst for at gøre plads til, at der kan skabes en varieret skovstruktur med under-, mellem og overetage.

Der vil blive foretaget tyndinger, hvor der tages træ ud af skoven. Men der vil også være fokus på at efterlade ved til skovbunden, når skoven når en størrelse, hvor det kan lade sig gøre. Også selv om de efterladte effekter vil være salgbare med et positivt dækningsbidrag.

Der vil også kunne gennemføres veteranisering af levende træer ud fra et ønske om at (frem)skabe døende træer.

Både dødt ved i form af efterladte effekter, og døende træer, har en lang række svampe og insekter tilknyttet. Nogle af dem er specialister, der ikke kan leve andre steder. Derfor vil sådanne indgreb i skoven kunne begrundes ud fra et biodiversitetssynspunkt.

Omkring skoven i vest skal der opsættes 1.100 meter hegn. Sø, lysåbne partier og eksisterende krat indhegnes ikke:

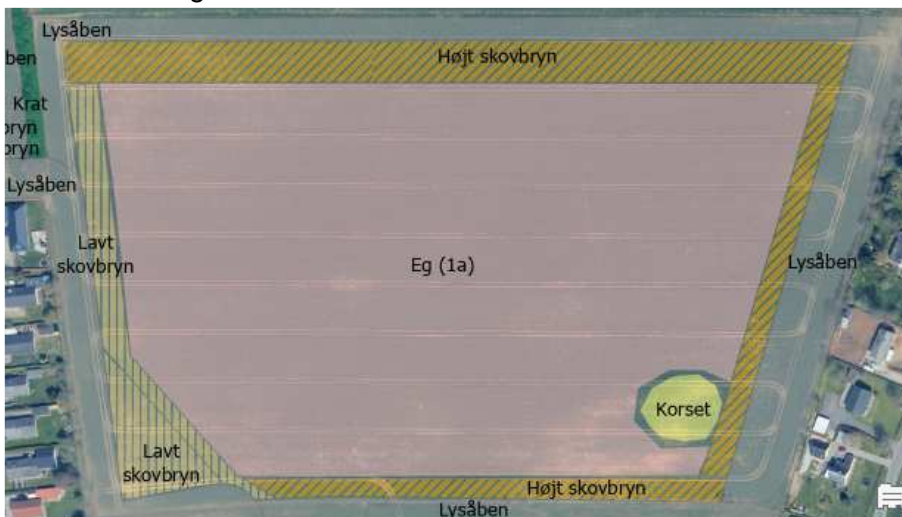
Figur 1. Den vestlige del af skoven.

Afd. 2a og 2b er bøg50 mens 2c og 2d er bøg70. Mellem 2c og 2d går der en elledning, hvor der ikke plantes.

Afd. 2e er Valdemarsegene, og 2f er Fortrolighedsskoven.

2 klaplåger opsættes ved Maylandsvej og øst for søen.

Omkring skoven i nord skal der opsættes 1.200 meter hegn. Lysåbne partier og eksisterende krat mod vest indhegnes ikke:

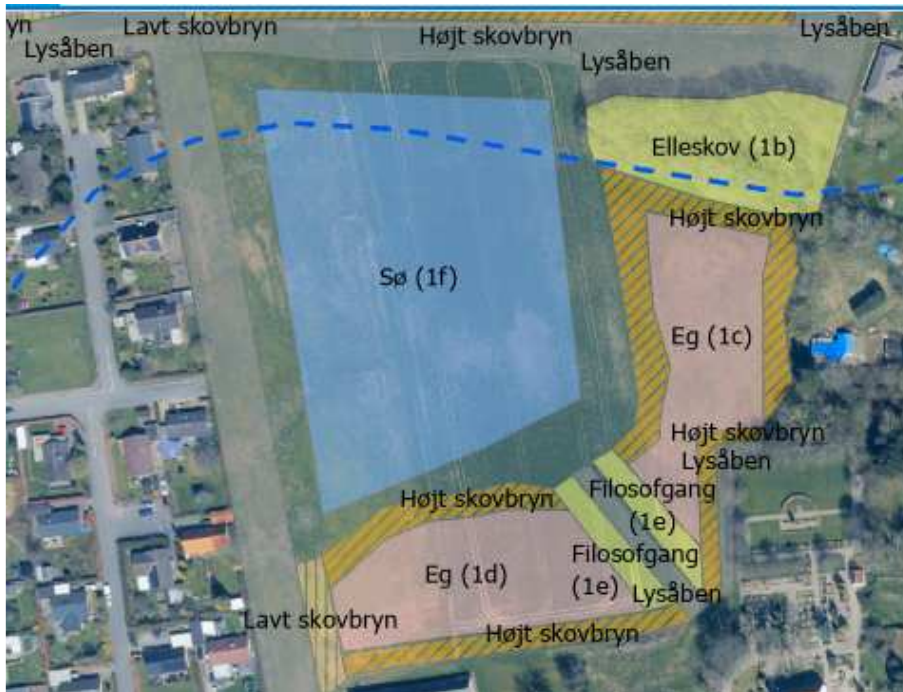
Figur 2. Den nordlige del af skoven.

Afd. 1a er egeskoven, hvor der i den vestlige del indplantes et anker af 400 stk. skovfyr.

I skoven plantes også Korset med benved og kvalkved.

2 klaplåger ved Sneresevej, og 1 klaplåge i den vestlige del.

Omkring skoven i syd skal der opsættes 700 meter hegn. Reservationsarealet "Sø, 1f", lysåbne partier og eksisterende elleskov (1b) indhegnes ikke. Dvs. hegnet omgiver 1c, 1d og 1e samt skovbrynene:

Figur 3. Den sydlige del af skoven. Blå stiplede strek er et rørlagt vandløb.

Afd. 1b er den eksisterende elleskov. 1c og 1d er egeskov, der deles af 1e, som er en filosofgang af hassel.

1f er reservationsareal til Vordingborg Forsyning.

2 klaplåger i hver ende af filosofgangen.

Additionalitet, permanens og lækage

Additionalitet

Projektet er ikke påkrævet af gældende love, regler eller afgørelser og modtager ikke andet tilskud eller støtte til selve skovrejsningen, fra andre tilskudsordninger, andre offentlige eller private fonde og puljer eller virksomheder. Projektet kan ikke regnes som den mest rentable arealudnyttelse i forhold til alternativ arealudnyttelse og er ikke omfattet af Klimaskovfondens retningslinjer for gængs praksis.

✓ Det bekræftes, at ovenstående fortsat er gældende

Permanens

For at sikre permanens pålægges fredskovspligt og en tidsbegrænset servitut på projektarealet.

✓ Det bekræftes, at ovenstående fortsat er gældende

Lækage

Projektgennemførelsen giver ikke anledning til, at den tidligere produktion eller brug af arealet flytter til andre arealer, der er kontrolleret af ansøger.

✓ Det bekræftes, at ovenstående fortsat er gældende

Resultat af CO₂-beregning - sammendrag:

Modelversion: Version 2.0, marts 2024

Plan udarbejdet:

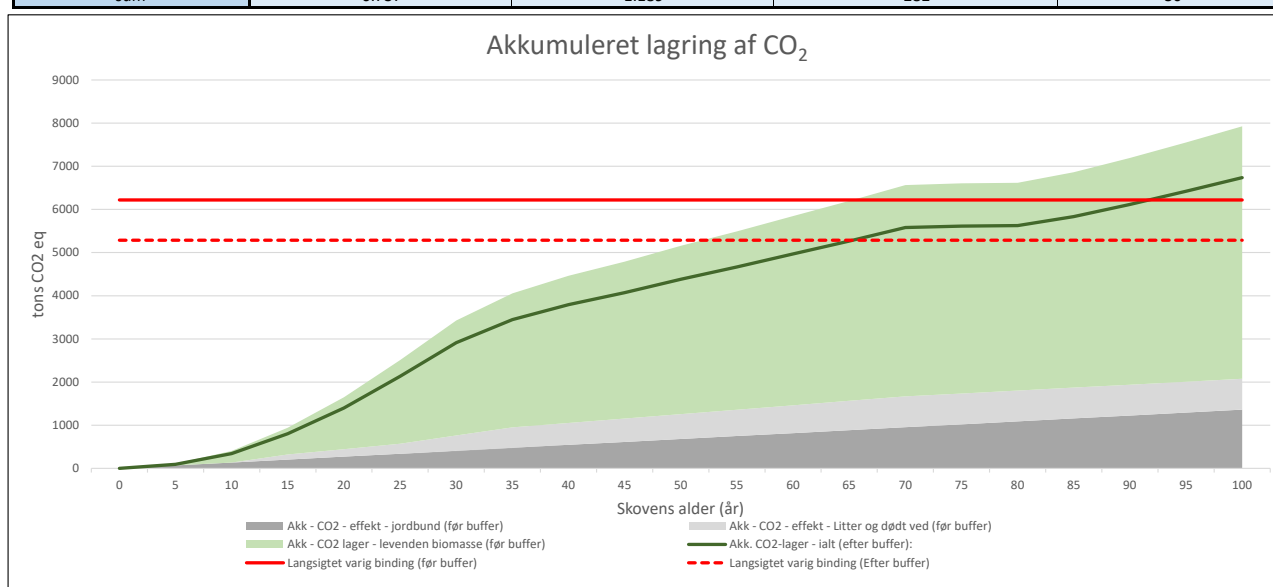
00-01-1900

Projekt - Kvitteringsnummer:	2023-280
Ansøgningsrunde:	Ansøgningsrunde 1, 2022
Projekt navn:	Bårse
Areal (ha):	24
Startår for projekt:	2025

Varig additional CO ₂ -binding - i alt (t CO ₂ æk) - (før fradrag for buffer)	6.220
Varig additional CO ₂ -binding, gns. pr. ha (t CO ₂ æk/ha) - (før fradrag for buffer)	260
Varig additional CO ₂ -binding - i alt (t CO ₂ æk) - (efter fradrag for buffer)	5.287
Varig additional CO ₂ -binding, gns. pr. ha (t CO ₂ æk/ha) - (efter fradrag for buffer)	221
Aldersinterval hvor varig binding opnås (år):	66-70

Forventet varig CO₂-binding, der skal indtastes i ansøgning (t CO₂ æk):	5.287
--	--------------

Projekteret CO ₂ effekter i 5 års perioderne				
Projekt periode:	CO ₂ effekt i perioden - ny skov efter buffer er fratrukket	CO ₂ effekt til buffer pulje i 5 års intervaller	CO ₂ effekt i perioden, - ny skov efter buffer er fra trukket (per ha)	Buffer i perioden (per ha)
0-5	93	16	4	1
6-10	251	44	10	2
11-15	457	81	19	3
16-20	599	106	25	4
21-25	731	129	31	5
26-30	781	138	33	6
31-35	534	94	22	4
36-40	346	61	14	3
41-45	280	49	12	2
46-50	309	55	13	2
51-55	287	51	12	2
56-60	303	53	13	2
61-65	295	52	12	2
66-70	314	55	13	2
71-75	35	6	1	0
76-80	9	2	0	0
81-85	208	37	9	2
86-90	282	50	12	2
91-95	306	54	13	2
96-100	317	56	13	2
GNS per år fra år 0-100	67	12	3	0
sum	6.737	1.189	282	50

Validering, verificering og monitorering af projektet

Støttemodtagere eller nye lodsejere skal i hele projektperioden på anmodning fra fonden afgive erklæring om, hvorvidt betingelserne for støtten fortsat opfyldes. Støttemodtagere eller nye lodsejere skal i hele projektperioden underrette fonden, hvis betingelserne for støtten ikke længere opfyldes.

I tråd med international praksis i det frivillige CO₂-marked gennemføres der herudover kontrol (validering og verifikation) af alle projekter støttet af Klimaskovfonden.

Validering har til formål at validere, at projektet er gennemført i tråd med det, der er givet endeligt tilsagn til. Projektet valideres både af Klimaskovfonden og en uafhængig tredjepart. Klimaskovfondens validering ligger forud for den uafhængige tredjepartsvalidering og er altid fysisk på arealet.

Tredjepartsvalideringen kan både være skrivebordsvalidering og fysisk validering.

Verifikation sker løbende med henblik på at verificere opnåelsen af projektets forventede kulstofeffekter og eventuelle synergieffekter. Den første verifikation sker senest 3 1/2 år efter, at projektet er anlagt. På den første verifikation tjekkes blandt andet træernes sundhed, eventuel opfølgning på påbud fra valideringen, hegnets tilstand, og om der er spor efter sprøjtning og gødsning. Projektet verificeres både af Klimaskovfonden og en uafhængig tredjepart.

Klimaskovfondens verifikation ligger forud for den uafhængige tredjepartsverifikation og vil som oftest være fysisk kontrol på arealet.

Tredjepartsverifikationen kan både være skrivebordsverifikation og fysisk verifikation.

Klimaskovfonden afholder alle direkte omkostninger relateret til den uafhængige validering og verifikation.

Myndighedstilladelser

Der er vedlagt dokumentation for følgende tilladelser:

1. Godkendelse – Næstved Kommune
2. MV – Næstved Kommune
3. Skovrejsningstilladelse – Museum Sydøst Danmark
4. Fredskovstilladelse – MiljøStyrelsen